

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2020/599**2020 m. balandžio 30 d.****kuriuo leidžiama sudaryti susitarimus ir priimti sprendimus dėl gamybos planavimo pieno ir pieno gaminių sektoriuje**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 ⁽¹⁾, ypač į jo 222 straipsnį,

kadangi:

- (1) dėl dabartinės COVID-19 pandemijos ir valstybėse narėse nustatytų didelių asmenims taikomų judėjimo apribojimų pieno ir pieno gaminių sektorius patiria ekonominių sutrikimų, dėl kurių ūkininkams kyla finansinių sunkumų ir pinigų srautų problemų;
- (2) ligos plitimas ir taikomos priemonės riboja darbo jėgos pasiūlą, o tai visų pirma neigiamai veikia pieno gamybos, surinkimo ir perdirbimo etapus. Tai dar labiau apsunkina sektoriaus padėtį, nes perdirbimo sektoriaus subjektai turi rasti alternatyvių sprendimų, kaip surinkti toliau tiekiamą žalią pieną, nors jų gamyklos ir taip jau patiria sunkumų;
- (3) privalomas parduotuvių, lauko prekyviečių, restoranų ir kitų apgyvendinimo ir maitinimo įstaigų uždarymas taip pat sustabdė apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų sektoriaus veiklą, todėl labai pakito pieno ir pieno gaminių paklausos modeliai. Vartotojų paklausa pasikeitė: renkamasi daugiau pagrindinių maisto produktų, o tai neigiamai atsiliepia specializuotiems pieno gaminiams. Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų sektoriuje tradiciškai suvartojama apie 10–20 % Sąjungoje pagaminamo pieno ir pieno gaminių (priklausomai nuo gaminio). Todėl sumažėjo tam tikrų pieno ir pieno gaminių sektoriaus gaminių, parduodamų apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų sektoriuje, paklausa. Pavyzdžiui, daugiau nei pusė Sąjungoje gaminamo mocarelos sūrio skirta maisto paslaugų sektoriui. Tam tikrų pieno gaminių vartojimo padidėjimas mažmeninės prekybos sektoriuje nekompensavo paklausos sumažėjimo apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų sektoriuje;
- (4) be to, pieno ir pieno gaminių pirkėjai Sąjungoje ir pasaulio rinkoje nutraukia sutartis ir atideda naujų sutarčių sudarymą tikėdamiesi tolesnio kainų kritimo. Pieno ir pieno gaminių eksportui poveikį daro ir logistikos sunkumai, nes Kinijoje prasidėjus COVID-19 pandemijai joje ir kitose šalyse uostai smarkiai perpildyti. Numatoma, kad atšauktų reisų skaičius toliau didės bent iki 2020 m. birželio mėn. ir dėl to vis labiau trūks konteinerių, smarkiai išaugs mokesčiai, o eksportuotojų siuntos bus atidedamos. Iš Sąjungos į trečiąsias šalis eksportuojama apie 15 % viso Sąjungoje pagaminamo pieno ir pieno gaminių kiekio;
- (5) todėl gaunamą žalią pieną imta dažniau (viršijant įprastą rinkos paklausą) perdirbti į nefasuotus, sandėliuojamus ilgo galiojimo laiko gaminius, kuriems pagaminti reikia mažiau darbo jėgos, pavyzdžiui, į nugriebto pieno miltelius ir sviestą. Vis dėlto daugelis Sąjungos gamybos objektų neturi pajėgumų pieną perdirbti į kitus gaminius, taigi jiems tenka toliau gaminti pieno gaminius, kurių paklausa smarkiai sumažėjo;
- (6) dėl šio pasiūlos ir paklausos neatitikimo pieno ir pieno gaminių sektorius patiria ekonominių sutrikimų. Dėl tokio neatitikimo didmeninės pieno ir pieno gaminių kainos smarkiai sumažėjo, ypač nuo 2020 m. kovo mėn. pradžios: nugriebto pieno miltelių – 19 %, o sviesto – 14 %. Pirmiausia smarkiai sumažėjo nugriebto pieno miltelių ir sviesto – gaminių, į kuriuos perdirbamas žalio pieno perteklius, kai gaunamo pieno kiekis viršija paklausą, – kainos. Remiantis nugriebto pieno miltelių ir sviesto kainomis apskaičiuota, kad nuo vasario mėn. pradžios iki balandžio mėn. pirmos savaitės žalio pieno ekvivalento didmeninė kaina sumažėjo 24 %. Šį pavasarį kainų kritimas yra išskirtinis, nes paklausos pokyčiai, susiję su judėjimo ribojimo priemonėmis, sutampa su pieno gamybos sezono piku. Numatoma, kad pieno ir pieno gaminių kainos toliau mažės, nes pavasarį ir vasarą, t. y. pieno ir pieno gaminių sektoriaus gamybos sezono piko metu, pieno gamybos apimtis turėtų didėti;

⁽¹⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 671.

- (7) dėl minėtų aplinkybių laikoma, kad šie įvykiai nulėmė didelių rinkos pusiausvyros sutrikimų laikotarpį;
- (8) siekiant padėti pieno ir pieno gaminių sektoriui atkurti pusiausvyrą šiuo didelių rinkos pusiausvyros sutrikimų laikotarpiu, tikslinga leisti ūkininkams, ūkininkų asociacijoms, tokių asociacijų asociacijoms, pripažintoms gamintojų organizacijoms ir jų asociacijoms, taip pat pripažintoms tarpšakinėms organizacijoms sudaryti susitarimus ir priimti sprendimus. Tokie susitarimai ir sprendimai galėtų apimti kolektyvines ūkio subjektų pastangas planuoti žalio pieno gamybą pagal kintančius paklausos modelius;
- (9) sudaryti bet kokius susitarimus dėl gamybos planavimo ar priimti su tuo susijusius sprendimus turėtų būti laikinai leidžiama šešių mėnesių, kurie sutampa su pavasariu ir vasara, laikotarpiu (t. y. pieno ir pieno gaminių sektoriaus gamybos sezono piko metu), kad tie susitarimai ir sprendimai turėtų didžiausią poveikį;
- (10) atsižvelgiant į tai, kad dideli rinkos sutrikimai fiksuojami nuo 2020 m. balandžio mėn. pradžios, šešių mėnesių laikotarpis turėtų prasidėti 2020 m. balandžio 1 d.;
- (11) remiantis Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 222 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa, leidimas turi būti suteikiamas tik jei jis nekenkia vidaus rinkos veikimui ir jei minėtais susitarimais bei sprendimais siekiama tik stabilizuoti sektorių. Šios konkrečios sąlygos netaikomos susitarimams ir sprendimams, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai lemia rinkos padalijimą, diskriminaciją dėl pilietybės arba kainų nustatymą. Jei susitarimai ir sprendimai šių sąlygų neatitinka ar nebeatitinka, jiems taikoma Sutarties 101 straipsnio 1 dalis;
- (12) šiame reglamente numatytas leidimas turėtų būti taikomas Sąjungos teritorijoje, atsižvelgiant į tai, kad dideli rinkos pusiausvyros sutrikimai pasireiškia visoje Sąjungoje;
- (13) kad valstybės narės galėtų įvertinti, ar susitarimai ir sprendimai nekenkia vidaus rinkos veikimui ir ar jais siekiama tik stabilizuoti pieno ir pieno gaminių sektorių, valstybės narės, kuriai tenka didžiausia numatoma tuose susitarimuose ar sprendimuose nurodytos pieno gamybos dalis, kompetentingoms institucijoms, įskaitant tos valstybės narės konkurencijos institucijas, turėtų būti teikiama informacija apie sudarytus susitarimus ar priimtus sprendimus, taip pat apie juose nurodytą gamybos apimtį ir laikotarpį;
- (14) atsižvelgiant į didelius rinkos pusiausvyros sutrikimus ir pasirengimą gamybos sezono pikui, šis reglamentas turėtų įsigalioti kitą dieną po jo paskelbimo;
- (15) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Bendro žemės ūkio rinkų organizavimo komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Nedarant poveikio Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 152 straipsnio 1a daliai, 209 straipsnio 1 daliai ir 210 straipsnio 1 daliai, pieno ir pieno gaminių sektoriaus ūkininkams, ūkininkų asociacijoms, tokių asociacijų asociacijoms, pripažintoms gamintojų organizacijoms ir jų asociacijoms, taip pat pripažintoms tarpšakinėms organizacijoms šešių mėnesių laikotarpiu, prasidedančiu 2020 m. balandžio 1 d., leidžiama sudaryti susitarimus dėl pagamintino žalio pieno kiekio ir priimti bendrus su tuo susijusius sprendimus.

2 straipsnis

Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad 1 straipsnyje nurodyti susitarimai ir sprendimai nekenktų tinkamam vidaus rinkos veikimui ir kad jais būtų siekiama tik stabilizuoti pieno ir pieno gaminių sektorių.

3 straipsnis

Geografinė šio leidimo taikymo sritis – Sąjungos teritorija.

4 straipsnis

1. Atitinkami ūkininkai, ūkininkų asociacijos, tokių asociacijų asociacijos, pripažintos gamintojų organizacijos ir jų asociacijos, taip pat pripažintos tarpšakinės organizacijos, sudarę 1 straipsnyje nurodytus susitarimus ar priėmę tame straipsnyje nurodytus sprendimus, apie juos kuo skubiau praneša valstybės narės, kuriai tenka didžiausia numatoma tuose susitarimuose ar sprendimuose nurodytos pieno gamybos dalis, kompetentingoms institucijoms ir pateikia šią informaciją:

- a) nurodytą numatomą gamybos apimtį;
- b) numatomą įgyvendinimo laikotarpį.

2. Ne vėliau kaip per 25 dienas po 1 straipsnyje nurodyto šešių mėnesių laikotarpio pabaigos atitinkami ūkininkai, ūkininkų asociacijos, tokių asociacijų asociacijos, pripažintos gamintojų organizacijos ir jų asociacijos, taip pat pripažintos tarpšakinės organizacijos praneša šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms kompetentingoms institucijoms susitarimuose ar sprendimuose faktiškai nurodytą gamybos apimtį.

3. Remdamosi Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2017/1185 ⁽²⁾, valstybės narės Komisijai pateikia:

- a) ne vėliau kaip per 5 dienas po kiekvieno vieno mėnesio laikotarpio pabaigos – informaciją apie susitarimus ir sprendimus, apie kuriuos joms pranešta per tą laikotarpį remiantis 1 dalimi;
- b) ne vėliau kaip per 30 dienų po 1 straipsnyje nurodyto šešių mėnesių laikotarpio pabaigos – tuo laikotarpiu įgyvendintų susitarimų ir sprendimų apžvalgą.

5 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2020 m. balandžio 30 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN

⁽²⁾ 2017 m. balandžio 20 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/1185, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (ES) Nr. 1307/2013 ir (ES) Nr. 1308/2013 taikymo taisyklės dėl informacijos ir dokumentų teikimo Komisijai ir kuriuo iš dalies keičiami ir panaikinami keli Komisijos reglamentai (OL L 171, 2017 7 4, p. 113).